

Tilžas bibliotēkas darba pārskats par 2018. gadu

Satura rādītājs

1. Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2018. gadā.....	3.lpp
2. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums.....	4.lpp
3. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4.lpp
4. Bibliotēkas personāls.....	5.lpp
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	6.lpp
6. Krājums.....	10.lpp
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	15.lpp
8. Novadpētniecības darbs.....	24.lpp
9. Projekti.....	25.lpp
10.Publicitāte.....	26.lpp
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	29.lpp
Pielikums Nr. 1.....	31.lpp
Pielikums Nr. 2.....	38.lpp
Pielikums Nr. 3.....	42.lpp
Pielikums Nr. 4.....	44.lpp
Pielikums Nr. 5.....	45.lpp
Pielikums Nr. 6.....	47.lpp
Pielikums Nr. 7.....	48.lpp
Pielikums Nr. 8.....	49. lpp

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums 2018. gadā

Tilžas pagasta bibliotēka atrodas Balvu novadā, Tilžas pagastā, Tilžā, Brīvības ielā 3a.

Tilžas pagasta bibliotēkas **mērķis** ir palielināt bibliotēkas lomu sabiedrībā, nodrošināt visus apmeklētājus ar uzziņu un citu informāciju neatkarīgi no vecuma, dzīvesvietas vai jebkādiem citiem nosacījumiem.

Uz 2018. gada 31. decembri bibliotēkas fondā atrodas 8561 iespieddarbs, t.sk. 6848 grāmatas. Bibliotēkas lietotāju skaits 2018. gadā ir 308, no tiem 126 ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Klātienes apmeklējumu skaits 2018. gadā ir 4123. Reģistrēto izsniegumu skaits 2018. gadā ir 7176.

2018. gada bibliotēkas darba prioritātes bija:

- < veiksmīgi iziet akreditāciju,
- < pievērst lielāku uzmanību novadpētniecībai, ar viktorīnu palīdzību raisīt interesi skolēnos par sava pagasta vēsturi,
- < pievērst vairāk uzmanības tieši bērnu/ jauniešu auditorijai, organizēt pasākumus, iesaistīt pasākumu norisē,
- < piedalīties projektā “Mūsu mazā bibliotēka”, aktīvi darboties un pierādīt, ka uz Tilžu noteikti jāatbrauc kādam no rakstniekiem,
- < popularizēt jaunāko literatūru un bibliotēkas krājumu kopumā izliekot izstādes un tiekoties ar potenciālajiem lasītājiem,
- < popularizēt bibliotēku dažādos plašsaziņas līdzekļos – avīzēs Vaduguns, Balvu Novada Ziņas, kā arī bibliotēkas mājas lapās www.bibliotekas.lv/tilza/, <http://www.biblioteka.lv/libraries/tilzas-pagasta-biblioteka/default.aspx>
- < turpināt ievietot jaunāko aktuālo informāciju par bibliotēkā notiekošo sociālajos tīklos <https://twitter.com/tilzasbibl>, <https://www.draugiem.lv/tilzasbiblioteka/>, <https://www.instagram.com/tilzasbiblioteka/>, https://www.facebook.com/Til%C5%BEas-pagasta-bibliot%C4%93ka-338908496571880/?modal=admin_todo_tour
- < palīdzēt apmeklētājiem izmantot iestāžu piedāvātos elektroniskos pakalpojumus, kā arī atrast informāciju dažādās interneta vietnēs,
- < turpināt sadarboties ar esošajiem bibliotēkas sadarbības partneriem - Tilžas vidusskola, internātpamatskola, pirmsskolas izglītības iestāde, pagasta pārvalde, Balvu CB, citas pagastu bibliotēkas.

Pārskata periodā izvirzītās prioritātes savu mērķi ir sasniegušas.

Bibliotēka akreditēta 2018. gada 2. oktobrī (akreditācijas apliecība Nr.800A) un piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss.

Citas būtiskas izmaiņas bibliotēkas pārskata periodā nav notikušas.

Projekts “Mūsu mazā bibliotēka” turpina darboties līdz 2019. gada maijam.

2. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

2018. gadā Tilžas pagasta bibliotēkas finansiālos līdzekļus veido trīs avoti:

- Balvu CB budžets (krājuma komplektēšanai-grāmatām un presei)
- Tilžas pagasta pārvalde (telefona abonēšana, saimniecības preces, kanceleja, inventārs)
- maksas pakalpojumi.

Tilžas bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pēdējo 3 gadu laikā

EUR

Finansējuma avots	2016. gads	2017. gads	2018. gads	Dinamika +/-
Balvu CB budžets	1520	1542	1555	+
Tilžas pagasta pārvalde	226	229	239	+
Maksas pakalpojumi	24	60	25	-
Sponsorējumi, ziedojumi	-	-	-	-
Kopā	1770	1831	1819	-

Vērtējot tabulu nevar teikt, ka finansējums būtu attīstību veicinošs, bet tas nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Minimāli palielinājušās finanses krājuma komplektēšanai.

3. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpu stāvokli var vērtēt kā labu. Bibliotēkas telpas ir pietiekoši plašas – 125m², lai varētu izvietot plauktus grāmatām un preses izdevumiem, kā arī atrast vietu izstādēm. Lasītāju apkalpošanai izmantoti 100m². Ir atsevišķa telpa datoriem ar 11 darba vietām.

Bibliotēkā ir izveidots un atsevišķi nodalīts “bērnu stūrītis” ar mazākajiem apmeklētājiem piemērotu grāmatu plauktu, galdu, krēsliem, paklāju. Plauktā atrodas mazajiem lasītājiem domātas grāmatas, arī galda spēles un rotaļlietas. 2018. gada novembrī tika iegādāti 2 mīkstie krēsliņi un tāfele, lai padarītu patīkamāku bērnu uzturēšanos bibliotēkā. Summa 40 EUR.

2018. gada pavasarī tika veikta grāmatu plauktu rekonstrukcija – nomainīti vecie plauktu gali pret jauniem. Kopumā plaukti ieguva gaišāku, modernāku izskatu.

Tika veikts arī minimāls kosmētiskais remonts – pārkrāsotas sienas abonementa un datoru telpā.

ieskats plauktu salīdzināšanai

Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums	Piezīmes
Datori	2	14	apmierinošs	7 datori iegādāti 2015. gadā.
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		1	labs	Izmanto gan apmeklētāji, gan darbinieki
printeri		1	apmierinošs	

Pašvaldības projekta ietvaros tika iegādāti 7 jauni datori, kas labi pilda savas funkcijas, taču pieci projekta "Trešais tēva tēls" datori jau ir novecojuši.

2018. gada 8. oktobrī Lattelecom datorspeciālists nomainīja interneta pieejas rūteri uz jaunu, lai varētu nodrošināt ātrāku interneta ātrumu. Var teikt, ka interneta ātrums ir būtiski uzlabojies. Pēc pārbaudītiem interneta ātruma datiem mājaslapā <http://www.speedtest.net/> rezultāti ir augšupielāde 18,29 Mbps un lejupielāde 5,07 Mbps. Kopumā bibliotēka nodrošina visas apmeklētāja vajadzības datora un interneta izmantošanā.

4. Bibliotēkas personāls

Tilžas pagasta bibliotēkā strādā 2 darbinieki - bibliotēkas vadītāja (pilnas slodzes darbs) un vecākā bibliotekāre (0,3 slodzes darbs). Ilzei Pugačai ir 1. līmeņa profesionālā augstākā izglītība, Olga Avotiņai ir augstākā izglītība (līdz 1993. gadam) citā jomā.

2018. gadā bibliotēkas darbinieces ir apmeklējušas seminārus un papildinājušas zināšanas kursos.

Darbinieks	Apmeklētie kursi
Ilze Pugača	"Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi risinājumi." 8 st.
	Seminārs "LNB lasīšanas veicināšanas programmu un kampaņu aktivitātes."
	Projekta "Muna izviele – muna breiveiba" lekcijas.
	4 semināri par darba jautājumiem, ko organizē Balvu Centrālā bibliotēka.
	Kultūrvēsturisko studiju pieredzes apmaiņas brauciens uz Alūksnes pusi.
	"Satura lamatas medijos un kā no tām izvairīties" – tiešraidē noskatīts medijpratības vebinārs. 20.09.18.
	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs. 8 st.
Olga Avotiņa	"Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi risinājumi." 8 st.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.

Tilžas pagasta bibliotēka atvērta piecas dienas nedēļā no plkst. 8³⁰- 17⁰⁰ ar pusdienas pārtraukumu no plkst. 12³⁰- 13⁰⁰. Sestdienās un svētdienās bibliotēka slēgta. Par bibliotēkas darba laiku ir uzliktas norādes gan pie bibliotēkas durvīm, gan pie ēkas ārdurvīm.

Pirms valsts noteiktajām svētku dienām bibliotēka tiek slēgta vienu stundu agrāk. Bet pirms Ziemassvētkiem, Lieldienām un Līgo svētkiem bibliotēka tiek slēgta divas stundas agrāk.

Katra mēneša pēdējā piektdiena ir Spodrības diena, kad bibliotēka apmeklētājiem ir slēgta. Bet, ja kāds lasītājs ir aizmirsis par Spodrības dienu un vēlas apmainīt grāmatas, tad mēs viņu apkalpojam.

Bibliotēkā apmeklētājiem ir iespēja bezmaksas izmantot letonika.lv, Lursoft Laikrakstu bibliotēka datubāzes, kā arī portālā www.filmas.lv bez maksas skatīties latviešu filmas. Tiek sniegta arī konsultatīva palīdzība darbam ar datoru, īpaši gados vecākiem apmeklētājiem.

Bibliotēkas un datoru lietošanas noteikumi ir uzlikti pie katra datora un pieejami ikvienam interesentam.

Gados vecākiem cilvēkiem grāmatas tiek pienestas mājās. To izdara gan viņu ģimenes locekļi, gan arī paši bibliotekāri.

Apmeklētājiem ir pieejami 14 datori ar interneta pieslēgumu. Ir iespēja izprintēt, kopēt, skenēt. Maksas pakalpojumu cenrādis ir visiem brīvi pieejams, izlasāms pie ziņojumu dēļa bibliotēkā un datoru telpā uz galda.

Jau no 2014. gada bibliotēkā strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu Alise. Strādājam ar trīs moduļiem – Cirkulācija, SBA un Komplektēšana, kurā norakstam elektroniski iespieddarbus.

Bibliotēku iespējams apmeklēt arī invalīdiem ar kustību traucējumiem (ratiņkrēsls), jo pie ēkas ārdurvīm ierīkota uzbrauktuve.

Bibliotēkas izmantošanas galvenie rādītāji

Bibliotēkas izmantošanas dinamika pēdējo 3 gadu laikā:

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

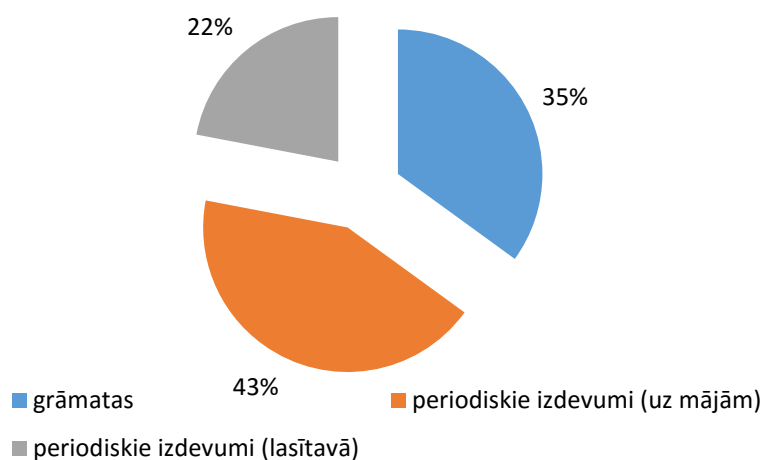
	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	317	333	308	+5%; -8%
<i>t. sk. bērni</i>	108	127	126	+18%; -1%
Bibliotēkas apmeklējums	3915	4096	4123	+5%; +1%
<i>t. sk. bērni</i>	1458	1325	1488	-9%, +11%
Virtuālais apmeklējums	2679	2200	2108	-18%, -4%
Izsniegums kopā	7642	6751	7176	-12%; +6%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2751	2613	2490	-5%; -5%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	3724	3985	4581	+7%; +13%
<i>t. sk. bērniem</i>	2475	2270	2770	-8%; +18%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā	32%	36%	33%	+4%; -3%
<i>t.sk. bērni līdz 18.g.</i>	62%	78%	82%	+16%; +4%
Iedzīvotāju skaits	987	914	927	-8%; +1%

Tilžas pagastā dzīvesvietu deklarējuši 927 iedzīvotāji, taču faktiski dzīvojošo iedzīvotāju skaits ir mazāks nekā deklarēto. Līdz ar to, domāju, ka procentuāli bibliotēkrais aptvērums varētu būt lielāks. Vidēji dienā bibliotēku apmeklē 16 cilvēki, kas ir tāpat kā 2017. gadā. Vidēji katrs lietotājs gada laikā bibliotēku ir apmeklējis 13 reizes, tas ir par 1 reizi vairāk nekā 2017. gadā. Kā arī salīdzinot vidējo izsniegumu uz vienu lietotāju, tie ir 23 iespieddarbi, kas ir par 3 iespieddarbiem vairāk nekā 2017. gadā. Protams, ir lasītāji, kuri bibliotēkā iegriežas katru nedēļu vai vēl biežāk, un ir tādi lasītāji, kuri ir apmeklējuši bibliotēku tikai dažas reizes gada laikā.

2018. gadā ir izsniegti 4581 preses izdevumi un 2490 grāmatas, tas nozīmē, ka preses izdevumi izsniegti 1,8 reizes vairāk nekā grāmatas.

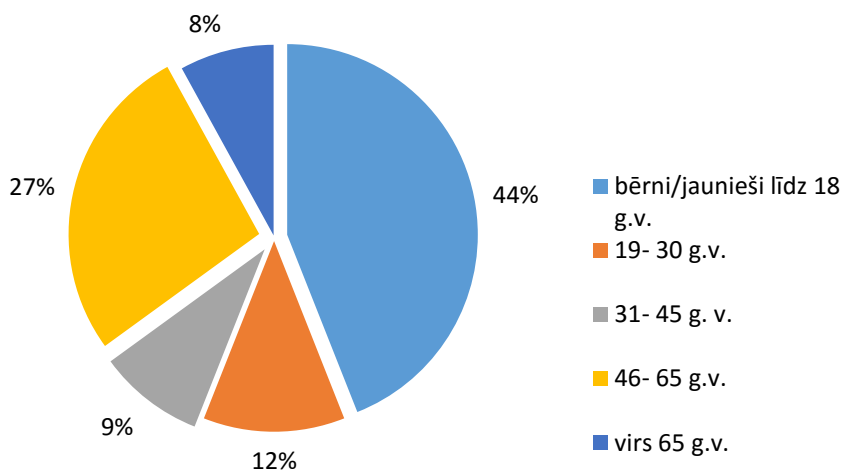
Salīdzinot ar iepriekšējo gadu par 8% mazāks bibliotēkas lasītāju skaits, bet bērnu/jauniešu lasītāju skaits nav būtiski samazinājies. Bibliotēkas darbinieces pievērš uzmanību darbam ar bērniem, tiek piedāvāti dažādi pasākumi gan bibliotēkā, gan skolās. Pēc pasākumiem daudzi bērni izvēlas uz bibliotēku atnākt arī citas reizes. Bērnu/jaun. apmeklējums ir palielinājies par 11% salīdzinot ar 2017. gadu. Pastiprināts darbs ar bērnu auditoriju atspoguļojas arī izsniegumā – tas 2018. gadā ir palielinājies par 18%. No tā secinu, ka tikai neatlaidīgs darbs, sistemātiski atgādinot par bibliotēku, kvalitatīvi, aktīvi pasākumi bērnus spēj ieinteresēt un viņi labprāt apmeklē bibliotēku. Par 1% ir palielinājies arī kopējais bibliotēkas apmeklējums. Par 4% ir mazāks virtuālais apmeklējums. Šeit dotie skaitļi ir par bibliotēkas mājas lapu un Latvijas Bibliotēku portāla apmeklējums. Taču gribu piebilst, ka bibliotēkas vārds ir aktīvi popularizēts dažādos sociālajos tīklos un tur skatījumu skaits ir tūkstošos. Sociālo tīklu skaitļiem pieskaršos sadaļā Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi.

Izsniegums reģistrētajiem apmeklētājiem

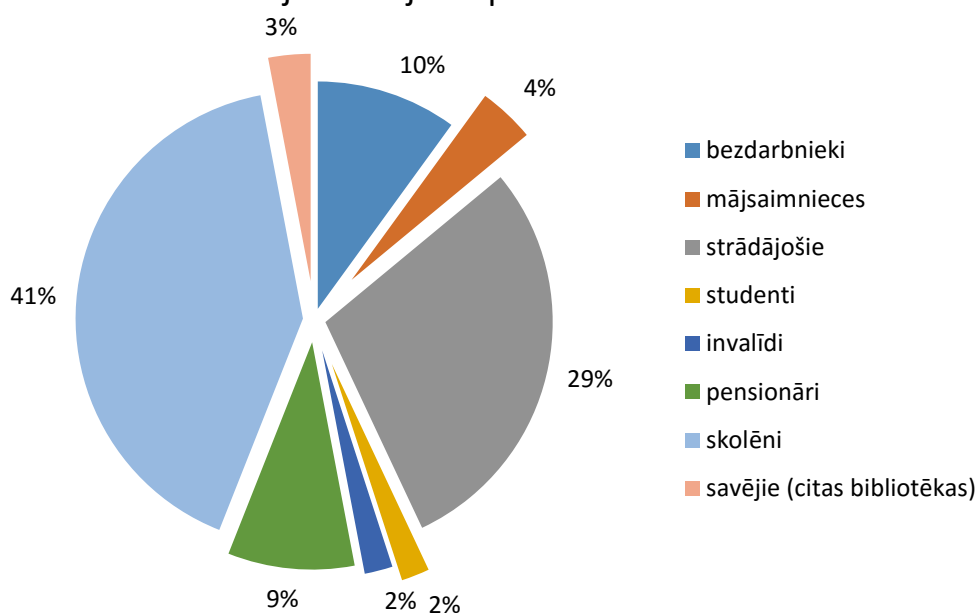
Pēc diagrammas var redzēt, ka lielāko daļu no bibliotēkas izsniegumiem aizņem periodika. Periodikas izsniegums ir sadalīts divās daļās – to, kas izsniegta lasītavā, pārsvarā tie ir jaunākie preses numuri un līdzņemšanai uz mājām. Ir lasītāju grupa, kas izņem daiļliteratūru, bet preses izdevumus lasa uz vietas bibliotēkā. Beidzoties gadam tiek izveidots TOP 10 ar lasītājiem, kas izlasījuši visvairāk grāmatu. Čaklākais lasītājs 2018. gadā ir izlasījis 108 grāmatas. Bērnu/jauniešu grupā čaklākā lasītāja ir 4. klases skolniece un viņa ir izlasījusi 121 grāmatu.

Apmeklētāju sadalījums pēc vecuma

Skatoties pēc lasītāju vecuma, jāsaka, ka visvairāk ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem – 126, kas sastāda 44%. tad seko lasītāji vecumā no 46 - 65 gadiem (82). Vismazāk lietotāju ir vecumā pēc 65 gadiem, tie ir tikai 27.

Lasītāju sadalījums pēc nodarbošanās

Pēc diagrammas redzams, ka lasītāji pēc nodarbošanās visvairāk ir skolēni – 126. Tad seko strādājošie – 94. Vismazāko lasītāju grupu 2% sastāda invalidi, tādi ir 7 bibliotēkas lietotāji.

Uzziņu informācijas darbs

2018. gadā bibliotēkās sniegušas 47 uzziņas, kas ir par 18 uzziņām mazāk nekā 2017. gadā. Taču iespējams, ka vienkāršākās, vieglākās uzziņas, kas neaizņem lielu meklēšanas laiku var nebūt uzskaitītas. Visvairāk ir dažādu faktu precizēšanas uzziņas, konkrētu mākslinieku, rakstnieku biogrāfijas. Gan uz vietas bibliotēkā, gan telefoniski tiek sniegtas uzziņas konkursa "Prātnieks" dalībniekiem. Ilgstošāku meklēšanu prasa dzejoļu un īsprozas darbu atrašana. Uzziņas sniegtas par dažādiem tematiem, piemēram:

- < gadskārtu svētki, ticējumi,
- < skolas projektu nedēļai – bibliotekāra profesija,
- < Tilžas pagasts vecajā presē,
- < C vitamīns, vitamīnu nozīme cilvēka dzīvē,
- < par Latgales tautastērpu u. c.

Informācija uzziņu sniegšanai tiek meklēta dažādos interneta portālos un datu bāzēs, kā arī bibliotēkā esošajos materiālos (tematiskajās mapēs, enciklopēdijās, grāmatās, preses izdevumos).

Bibliotēka regulāri sniedz padomus datoru lietotājiem un vecāka gadagājuma cilvēki jau pieraduši pie palīdzības, un regulāri katru mēnesi nāk uz bibliotēku nomaksāt rēķinus. Kā arī palīdzēts rakstīt un nosūtīt CV, LAD bloku kartes labošana un portālā Latvija.lv dzīvesvietas deklarēšana. 2018. gadā darbs ar datoru konsultēts 48 reizes. Ir viens pensionārs, kas nāk uz bibliotēku regulāri mācīties strādāt ar datoru – meklēt informāciju internetā, trenēties uz klaviatūras rakstīt Word dokumentā.

Bibliotēkā ir pieejams pašvaldības izdots laikraksts "Balvu novada ziņas", ko var saņemt bezmaksas.

Visa bibliotēkā pieejamā literatūra un preses izdevumi ir ievadīti ALISĒ, līdz ar to grāmatu meklēšanā jāizmanto elektroniskais katalogs www.balvurcb.lv.

Iekšzemes un starptautiskā SBA pakalpojumu piedāvājums

Izmantoju SBA pakalpojumu un piedāvāju to saviem lasītājiem. Pārsvārā lasītāji nāk ar konkrētu grāmatu sarakstiem un tad es vajadzīgās grāmatas pasūtu no citām bibliotēkām.

SBA rādītāji

SBA	2014	2015	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	42	28	30	63	86
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	6	8	21	41	15

2018. gadā no citām bibliotēkām saņemtas 86 grāmatas, bet izsniegtas 15 grāmatas. No saņemtajām grāmatām 52 ir daiļliteratūras, 8 bērnu un 26 nozaru literatūras grāmatas. Pēc nozarēm grāmatas bija no filozofijas, vēstures un ceļojumu plaukta. Bet no izsniegtajām grāmatām 8 ir daiļliteratūras, 6 nozaru un 1 bērnu literatūras grāmata. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, būtiski ir palielināties saņemto grāmatu skaits, kas nozīmē, ka bibliotēkas savā starpā arvien vairāk lasītājiem piedāvā un nodrošina SBA pakalpojumu.

2018. gadā saņemtas grāmatas no:

Balvu CB - 65;
Balvu CB Bērnu nod. – 3;
Bērzpils bibliotēkas – 1;
Briežuciema bibliotēkas – 1;
Krišjāņu bibliotēkas – 1;
Kupravas bibliotēkas – 1;
Lazdukalna bibliotēkas – 1;
Rekavas bibliotēkas – 1;
Rugāju bibliotēkas – 5;
Vectilžas bibliotēkas – 4;
Viļakas bibliotēkas – 2;
Žīguru bibliotēkas – 1.

2018. gadā izsniegtas grāmatas:

Briežuciema bibliotēkai -8;
Balvu CB - 5;
Krišjāņu bibliotēkai – 2.

2018. gadā nav bijuši SSBA pakalpojumi.

2018. gadā ir iesākta veikt bibliotēkas apmeklētāju anketēšana par bibliotēkas darba laiku. Lai iegūtu pēc iespējas pilnīgākus apmeklētāju anketēšanas rezultātus, tad anketēšana vēl turpināsies līdz 2019. gada pavasarim.

Apmeklētājiem ir pieejama klade Atsauksmēm un ierosinājumiem. Taču šajā gadā nav neviena ieraksta.

6. Krājums

Krājumu komplektēšanas politika un organizācija

Bibliotēkas krājums uz 2018. gada 31. decembri ir 8561 iespieddarbs.

Bibliotēkas krājuma komplektēšana tiek veikta, pamatojoties uz izstrādāto "Tilžas pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2017. 2021.gadam". Skenētu dokumentu skatīt Pielikumā Nr. 1

Iegādājoties daiļliteratūras darbus, nemainīgi gadu no gada uzmanība tiek pievērsta latviešu autoru darbiem. 2018. gadā par pašvaldības līdzekļiem iegādātas 138 grāmatas. No visām iepirktajām grāmatām 37% sastāda bērnu/jaun. literatūra, bet daiļliteratūras grāmatas pieaugušajiem 56 %. Grāmatas iepirkas izvēloties trīs izdevniecības: Zvaigzne ABC, I.K. Virja un Latvijas Grāmata.

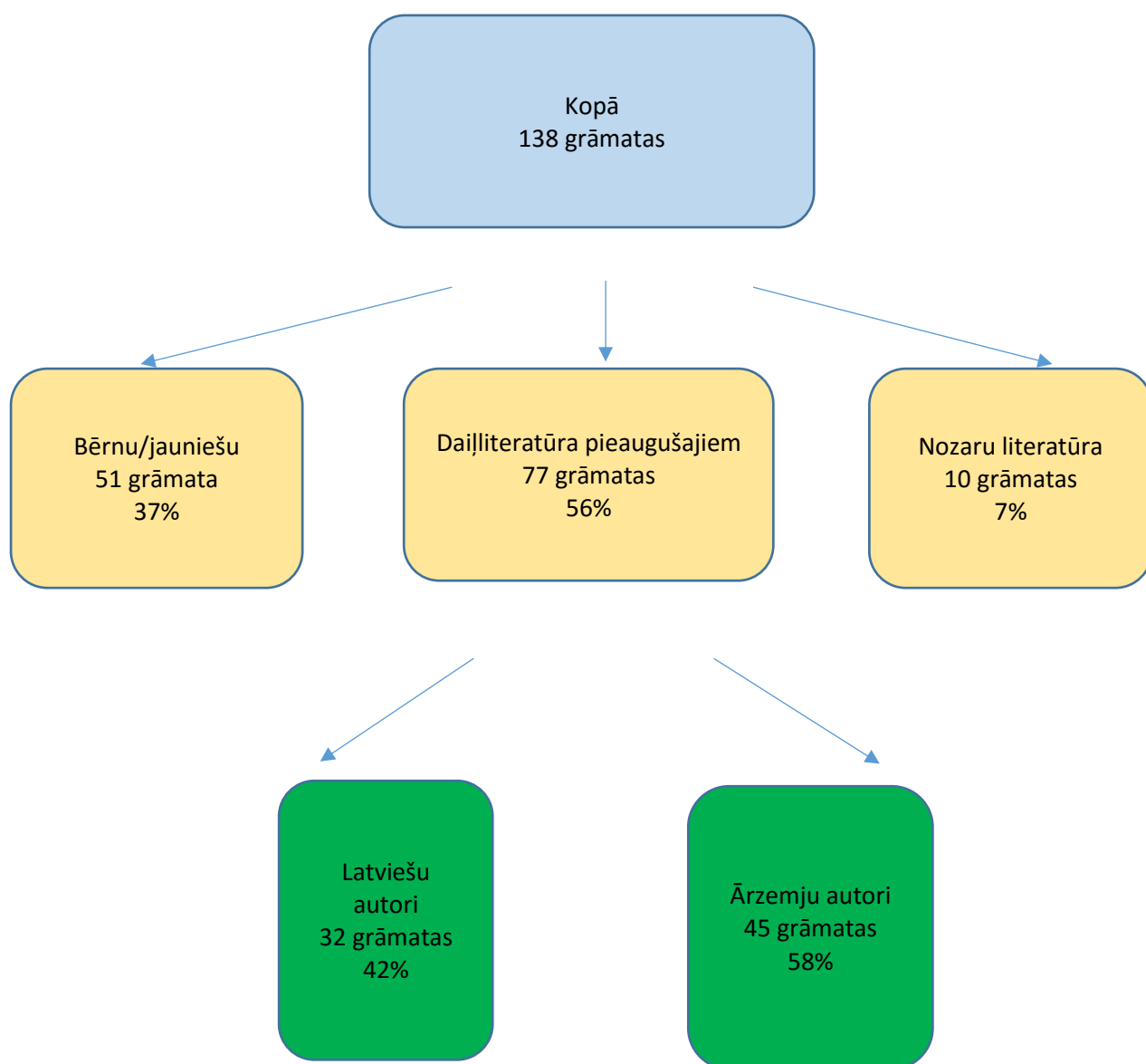
Bibliotēka lasītājiem piedāvā arī 22 periodiskos izdevumus. Bibliotēkā uzglabājas pēdējo četru gadu laikā abonētie seriālizdevumi. Bērnu/jaun. auditorijai pasūtītie izdevumi sastāda 23% no visas abonētās periodikas.

Nemot vērā to, ka tika rekatalogizēts bibliotēkas krājums, tad ļoti rūpīgi tika izvērtētas grāmatas. Lielākā daļa jau ir norakstīta iepriekšējos gados, tāpēc 2018. gadā grāmatas norakstītas netiek. Ar īslaicīgas glabāšanas termiņu norakstīti 323 periodiskie izdevumi.

Visas grāmatas plauktos ir ar svītrkodiem un atrodamas programmā ALISE. Inventāra grāmatās visām grāmatām ir atzīmēts svītrkods.

Krājuma pārbaude, inventarizācija pārskata periodā nav veikta

Par pašvaldības līdzekļiem pirktu grāmatu sadalījums

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Tabula

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1521	1542	1555
t.sk. grāmatām	910	947	976
t. sk. bērnu grāmatām	296	264	307
t.sk. periodiskajiem izdevumiem	611	595	579
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaitu pagastā	2,06	2,18	2,18
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2037	1990	2021

Pēc tabulas redzams, ka 2018. gadā finansējums ir nedaudz palielinājies.

Tilžas pagasta bibliotēkas finansējums krājuma komplektēšanai atbilst MK noteikumiem Nr. 415 no 25.09.2001. "Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi".

Krājuma rādītāji

Krājuma rādītāji pēdējo trīs gadu laikā.

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	621	602	629
t.sk. grāmatas	194	188	199
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	44	56	67
<i>t. sk. bērniem</i>	55	57	55
Izslēgtie dokumenti	1077	1158	323
Krājuma kopskaits	8811	8255	8561
Grāmatu krājuma apgrozība	0,38	0,32	0,36
Periodisko izdevumu apgrozība	2,5	2,55	2,75

Kopumā bibliotēkas krājums ir palielinājies, kā arī, ir palielinājies jaunieguvumu grāmatu skaits. Pavisam nedaudz palielinājusies grāmatu krājuma apgrozība. Taču joprojām saglabājas tendence, kad periodisko izdevumu izsniegums ir lielāks nekā grāmatu. Kā viens no skaidrojumiem varētu būt, kad žurnāli, avīzes paliek dārgāki un daudzi izvēlas jaunāko izlasīt uz vietas lasītavā.

No visa kopējā bibliotēkas krājuma dokumentu skaita, kas ir 8561, tad 1666 jeb 19% ir seriālizdevumi.

2018. gadā pasūtīti šādi periodiskie izdevumi:

- Avene
- Cosmopolitan
- Dārza Pasaule
- Ieva
- Ievas Māja
- Ievas Stāsti
- Ievas Veselība
- Ilustrētā Junioriem
- Ilustrētā Zinātne
- Ilustrētā pasaules vēsture
- Ko ārsti tev nestāsta
- Leģendas
- Lilit
- Mans Mazais
- Mājas Viesis
- Patiesā Dzīve
- Praktiskais Latvietis
- Privātā Dzīve

- Pūcīte
- Una
- Vaduguns
- Veselība

Pasūtot preses izdevumus, mēģinu eksperimentēt un piedāvāt bibliotēkas apmeklētājiem plašākas izvēles iespējas. Ja par kādu izdevumu nav īpašas intereses, to mainu uz citu. Pieprasītākie izdevumi ir "Ieva", "Privātā Dzīve", "Praktiskais latvietis". Daudzi nāk uz bibliotēku, lai izlasītu mūsu pašu Ziemeļlatgales izdevuma "Vaduguns" jaunākos numurus

Viena no krājuma komplektēšanas svarīgām daļām ir dāvinājumi un bezatlīdzības nodotā literatūra.

Piegādātājs	Eksemplāri	Summa
Latvijas Nacionālā bibliotēka	2	€ 4.17
Individuālie dāvinātāji	41	€ 256.62
Grāmatas autors	1	€ 4.50
biedrība "Atvērtās krātuves"	1	€ 7.30
Valsts kanceleja	1	€ 22.40
Biedrība "Ascendum"	1	€ 8.38
LNB Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija	5	€ 43.91
Izdevniecība "SolVita"	1	€ 3.00
Nodibinājums "Homeopātiskās izglītības fonds"	2	€ 7.20
SIA "DZINTARU 34"	1	€ 18.00
Biedrība "Zaļā upe"	1	€ 32.00
SIA "KRUKFILMS"	1	€ 3.90
Latvijas Universitāte	1	€ 23.00
Latvijas Vēstniecība Tokijā	1	€ 4.80
Biedrība "Staro 100"	1	€ 3.00
Biedrība "ESTO"	1	€ 12.00
Izdevniecība "Antava"	1	€ 5.39
KOPĀ:	63	€ 459,57

Ja salīdzina datus par iepriekšējiem gadiem, tad dāvinājumu skaitam bija tendence samazināties. Taču prieks, ka 2018. gadā dāvinājumu skaits ir 63 izdevumi un tas ir par 7 izdevumiem vairāk nekā 2017. gadā. Ja salīdzina naudas izteiksmē, tad dāvinājumu kopējā summa ir palielinājusies par 11,20 EUR.

Liels paldies ir individuālajai ziedotājai – Tilžas pagasta iedzīvotājai Aina Zelčai par ziedotajām grāmatām. Dažas grāmatas jau bija Tilžas bibliotēkas krājumā, bet tā kā tās bija vērtīgas priekš lasītājiem, tad tika nodotas Vectilžas bibliotēkai.

Krājuma un datu bāzu popularizēšana

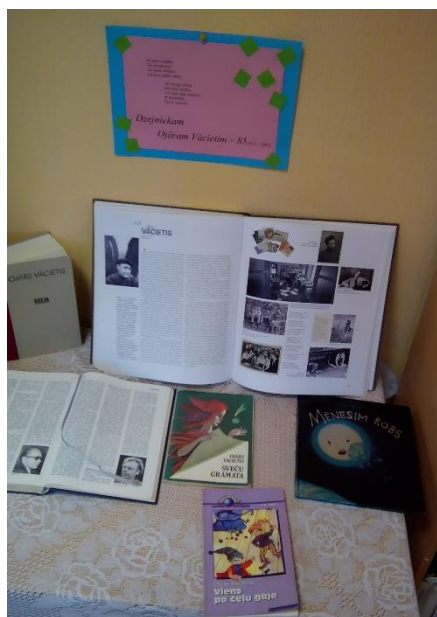
2018.gadā bibliotēkā ir pieejamas bezmaksas datubāzes – Letonika www.letonika.lv un Lursoft Laikrakstu bibliotēka <https://www.lursoft.lv/lv/laikrakstu-biblioteka> .
Lai varētu labāk saprast datu bāzu lietojumu, tabulā salīdzināti pēdējie pieci gadi.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

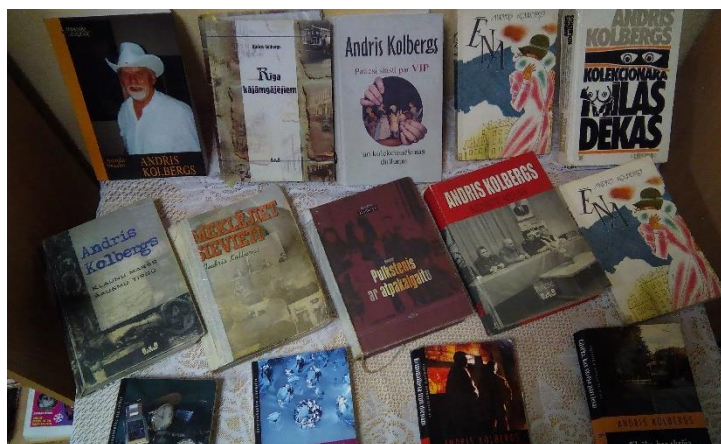
Dabubāze	2014	2015	2016	2017	2018
Letonika	142	85	91	935	232
News	203	120	34	119	89

Bibliotēkas datubāzes tiek popularizētas, galvenokārt, mutiski par tām atgādinot, kā arī tiek sūtītas afišas iestādēm. Lielo starpību ar 2017. gadu varu komentēt tā, ka tajā gadā bija studente, kas praktiski bibliotēkā uzrakstīja savu kursa darbu un materiālus meklēja tieši Lursoft Laikrakstu bibliotēkā. Bet, kopumā skaitļi atbilst reālajiem apmeklētāju pieprasījumiem. Pārsvārā datubāzes izmanto studenti priekš saviem darbiem.

Lai popularizētu bibliotēkas krājumu pārsvārā tiek izlikta literatūras un tematiskās izstādes. Tās ir grāmatu izstādes - gan autoru jubilejās, gan ar svētku tematiku un Latvijai nozīmīgām atceres dienām. Jaunākā literatūra tiek izlikta atsevišķā plauktā tos sadalot – nozaru literatūra, latviešu autoru un ārzemju daļliteratūra. Bērniem jaunieguvumi tiek izlikti atsevišķi plauktā pie bērnu literatūras.

Ojāram Vācietim – 85

Andrim Kolbergam - 80

Vērtējot kopumā 2018. gadu, tad ir izlikta 37 izstādes. Salīdzinot ar 2017. gadu, tad šogad ir izlikts par 6 izstādēm mazāk, taču attiecīgi noorganizēti par 6 pasākumiem vairāk. Izlikto izstāžu sarakstu skatīt Pielikumā Nr. 2

Parādniekiem par nenodotiem izdevumiem pārsvārā notiek mutiski atgādinājumi. Uz bērniem labi iedarbojas variants nelaižot parādniekus pie datoriem vai neizsniedzot jaunas grāmatas. Runājot par Tilžas internātpamatskolas skolēniem, labs palīgs ir skolas bibliotekāre, kurai tuvojoties mācību semestra beigām tiek zvanīts un bibliotekāre paseko līdzī, lai grāmatas tiktu

nodotas. Parādnieku pārskatīšana notiek divas reizes gadā sistēmā Alise.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

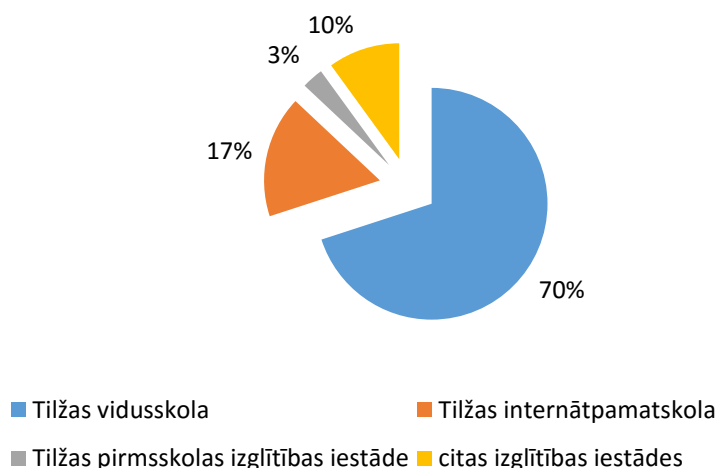
2018. gadā bibliotēkā kā lasītāji reģistrējušies 126 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Pēdējo gadu laikā šis skaits būtiski nemainās. Salīdzinot ar 2017. gadu, tad ir -1%, kas būtībā ir par 1 lasītāju mazāk. Tilžas pagasta bibliotēkas pakalpojumus izmanto Tilžas vidusskolas, Tilžas internātpamatskolas un Tilžas PII audzēkņi. Vasaras periodā bibliotēku apmeklē bērni, kuri ir atbraukuši ciemos pie radniekiem.

Bibliotēkā bērnu lielāks pieplūdums ir novērojams otrdienās un piektdienās no 13.00 – 15.30, jo saistīts ar pulciņiem blakus esošajā kultūras namā.

Lai stimulētu bērnus vairāk lasīt au paslavētu čaklākos, tad beidzoties gadam tiek sastādīts TOP 10 ar čaklākajiem lasītājiem. 2018. gadā pirmās trīs vietas ieņem: Samanta Normante – 121 grāmata, Līga Elīza Normante – 93 grāmatas un Karīna Avotiņa – 50 izlasītas grāmatas. Salīdzinot ar 2017. gada 1. vietas ieguvējas izlasīto grāmatu skaitu, kas bija 95, tad šogad šis skaits ir ievērojami lielāks.

Analizējot pēc izglītības iestādēm, tad no visiem lasītājiem - 88 ir Tilžas vidusskolas skolēni, 21 Tilžas internātpamatskolas, 4 pirmsskolas izglītības iestādes un 13 citu skolu audzēkņi.

Sadalījums pa izglītības iestādēm

Neskatoties uz to, ka lietotāju skaits ir gandrīz nemainīgs, tomēr apmeklējums ir par 11% lielāks nekā 2017. gadā. Attiecīgi palielinājies arī izsniegums, tas ir par 18% lielāks salīdzinot ar 2017. gadu. Ņemot vērā statistikas datus, tad vidēji dienā bibliotēku apmeklē 6 bērni. Gada laikā katrs bērns bibliotēkā iegriežas 12 reizes. Vidēji gada laikā vienam lasītājam tiek izsniegti 22 izdevumi, kas ir par 4 izdevumiem vairāk nekā 2017. gadā.

Literatūras krājuma veidošana un papildināšana

Komplektējot bērnu/jaun. krājumu, iespēju robežās domāju par visām vecuma grupām, lai krājums būtu daudzpusīgs un interesants gan mazākiem, gan lielākiem bērniem. Literatūras

krājumu papildīnu pēc tā brīža aktuālākajām iznākušajām grāmatām. Priekšroka tiek dota latviešu autoru grāmatām.

2018. gadā par pašvaldības līdzekļiem bērniem/jauniešiem nopirkta 51 grāmata, kas sastāda 37% no visām iepirktajām grāmatām. Naudas izteiksmē tie ir 307 EUR, kas sastāda 31% no piešķirtajiem līdzekļiem. Bērnu un jauniešu grāmatu krājums tiek papildināts gan pērkot grāmatas par pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem, gan saņemot grāmatas dāvinājumā. 2018. gadā dāvinājumos saņemta 21 grāmata par kopējo summu 130,58. Diemžēl, līdzekļu trūkuma dēļ, netiek pirktas galda spēles, puzzles, taču ir individuālie dāvinātāji, kas apgādā bibliotēku ar rotaļlietām un dažādām spēlēm.

Bibliotēkā tiek abonēti dažādi preses izdevumi bērniem un jauniešiem - Avene, Cosmopolitan, Ilustrētā junioriem un Pūcīte. Šie preses izdevumi ir 23% no visiem abonētajiem preses izdevumiem.

Uzziņas bērniem un jauniešiem netiek atsevišķi uzskaitītas. Dažādu uzziņu meklēšanai tiek izmantots bibliotēkas uzziņu fonds, dažādi interneta portāli un datubāzes. Bērnu, jauniešu auditorija paši bez īpašas palīdzības meklē vajadzīgo informāciju internetā.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Pie lasīšanas veicināšanas varu minēt šādas aktivitātes:

- bērnu/jauniešu žūrija;
- “Mūsu mazā bibliotēka” projekts
- izstādes bērniem un jauniešiem;
- jauniegūtās bērnu un jauniešu literatūras izstādes;
- pasākumi bērniem un jauniešiem.

2018. gadā Tilžas pagasta bibliotēka jau sešpadsmito gadu piedalās bērnu/jauniešu/vecāku žūrijas projektā. Šajā gadā žūrijas grāmatas izlasīja un anketas aizpildīja 31 eksperts un 4 vecāki.

Tilžas pirmsskolas izglītības iestādes bērni ir atsaucīgi lasītāji. Par izlasītajām grāmatām top dažādi darbiņi. Piemēram, izlasot grāmatu “Vista vai ola?” bērni uzzīmēja, kāda varētu izskatīties pati pirmā ola pasaulē, vai arī, izlasot bērnu žūrijas grāmatas, tapa zīmējumu izstāde.

Regulāri tiek izlikta izstāde ar jaunākajām grāmatām bērniem un jauniešiem. Bibliotēkas plaukts ar jaunāko literatūru tiek papildināts ik pēc 3-4 mēnešiem.

Kopā 2018. gadā bibliotēkā izlikta 9 izstādes bērniem un 4 jaunieguvumu izstādes.

Pasākumi dažādām vecuma grupām

Februāris

Bibliotēkas sporta spēļu olimpiāde.

Programmā:

- < rīta rosme
- < grāmatas svarcelšana
- < ātrlasīšana ar šķēršļu pārvarēšanu
- < ceļojošā grāmata
- < prāta vingrojumi
- < labo vārdu čempionāts

7. februārī Tilžas pagasta bibliotēkā notika sporta spēļu olimpiāde. Olimpiāde bija saistībā ar to, ka šogad notiek 23. Ziemas olimpiskās spēles un kāpēc gan lai bibliotēkai nebūtu sava olimpiāde? Pasākumos piedalījās Tilžas vidusskolas 2. un 3. klase, un internātpamatskolas čaklāko lasītāju komanda.

Pasākuma laikā bija vairākas disciplīnas, kas dalībniekiem jāizpilda. Ņemot vērā to, ka pasākumi notiek bibliotēkā, arī pārbaudījumi bija par un ap grāmatām. Vispirms savus spēkus katrs pārbaudīja grāmatas svarcelšanā. Šī disciplīna bija vienīgā, kurā varēja uzvarēt individuāli. No katras klašu grupas 1. vietu ieguva Jānis Jasinskis, Elvis Kleins, Zane Staģe. Pēc tam bija “Ātrlasīšana pārvarot šķēršļus” un “Ceļojošā grāmata”, kas jau bija komandu sacensības. Kad visi muskuļi bija fiziski izvingrināti, pienāca laiks “Prāta vingrojumiem”. Komandām vajadzēja salikt pareizi grāmatu nosaukumus, atrast tekstā pazudušos vārdus, minēt latviešu tautas mīklas un izspēlēt “Alfabēta spēli”. Nobeigumā visi piedalījās “Labo vārdu čempionātā”, kur katram vajadzēja izdomāt un nosaukt īpašības vārdus ar pozitīvu, labu nozīmi. Pasākums noslēdzās ar apbalvošanu un pozitīvām emocijām!

Tilžas vidusskolas 2. klase ar audzinātāju I. Pujati.

Vairāk attēlu skatīt pielikumā Nr. 3

Marts

8. martā piedalāmies Skaļās lasīšanās konkursā Balvos. Prieks par Amandu Čipu, jo Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās Balvu novadā viņa ieguva 3. vietu! Diplomu par piedalīšanos saņēma arī Madara Čirka! Abas meitenes pārstāvēja Tilžas pagastu.

20. martā Tilžas vidusskolā 1., 2., un 3. klases audzēkņiem notika mācību stundas "Drošs internets 2018. Personīgā informācija". Kopā ar bibliotekāri I. Pugaču skolēni pārrunāja droša interneta lietošanas noteikumus, uzsvāru liekot uz savu personīgo informāciju, cik daudz un ko vajadzētu rakstīt par sevi internetā. Bērni izspēlēja lomu spēles, mēģināja atrast pareizo atbildi dažādās situācijās. Piemēram, ja labākā draudzene iedod savu paroli no draugiem.lv vai man savu paroli arī pateikt draudzenei? Un, ko darīt, ja kāds man atraksta internetā aizvainojošu komentāru? Tika risinātas arī krustvārdu mīklas, kurās vajadzēja atminēt dažādus ar datoru saistītus terminus. Mācību stundas bija izdevušās, bērni atsaucīgi piedalījās visās aktivitātēs! Kopā tās bija trīs mācību stundas un jaunas zināšanas ieguva 35 bērni.

Aprīlis

Bibliotēku nedēļas ietvaros uz pasākumu ieradās Tilžas internātpamatskolas skolēni ar bibliotekāri R. Ločmeli. Lai pasākums būtu saistīts ar grāmatu tēmu, tad vispirms kopīgi izlasījām J. Vīslānderes grāmatu "Mūmamma lasa". Grāmata ir par to, kā govs Mūmamma gāja uz bibliotēku un mācījās lasīt. Pasākuma gaitā bērniem bija jāveic dažādi uzdevumi, piemēram, pēc izlasītā fragmenta bija jāuzmin, kas tā ir par pasaku, kā arī jāsaliek puzzle skatoties pēc grāmatas vāka. Nobeigumā bērni izveidoja paši sev dāvanīņas - izkrāsoja dzīvnieciņus un virsū uzlīmēja konfekti. Pasākums bija izdevies! Kopā to apmeklēja 15 skolēni.

Vairāk attēlus skatīt pielikumā Nr. 4

Jau septīto gadu pēc kārtas Tilžas bibliotēkas projekta "Bērnu žūrijas" eksperti brauca ekskursijā. Šoreiz uz Ludzas pilsētu. Kā pirmais no objektiem tika apmeklēts salons "Pelnrušķītes sapnis". Apskatījām troļļu istabu, senlietu kolekciju un pašdarinātas greznas kleitas. Pēc tam bija iespēja iejusties viduslaiku periodā. Mēs tikām ietērpti gan bruņinieku, krustnešu, prinča un citos tēlos. Tās bija īstas pārvērtības! Kopīgi gājām uz Ludzas pilsdrupām. No gides uzzinājām vairākas teikas par to kā cēlusies Ludza. Izdejojām viduslaiku deju, satikām velniņus no pazemes un redzējām Lūcijas spoku. Lūcija bija pils princese, kas tika iesprostota pazemē.

Kā nākošais no objektiem bija Ludzas novadpētniecības muzejs. Interesantais gida stāstījums aizrāva bērnus par dažādiem vēsturiskiem priekšmetiem un notikumiem.

Visbeidzot apmeklējām Ludzas galveno bibliotēku. Uzzinājām, kādas grāmatas ir ekranizētas, izspēlējām dažādas spēles un visi kopā lieliski pavadījām šo dienu!

Vairāk attēlus skatīt pielikumā Nr. 5

Maijs

3.05. Bibliotēkārā stunda "Iepazīstam Ulda Ausekļa dzeju!"

To apmeklēja divpadsmit skolēni no Tilžas vidusskolas 2. klases kopā ar skolotāji I. Pujati. Pasākums bija veltīts tam, lai bērni iepazītu Ulda Ausekļa dzeju. Vispirms bibliotekāre Ilze izstāstīja bērniem īsu U. Ausekļa biogrāfiju un tika apskatīts, kādas dzejas grāmatas ir bibliotēkā. Kopā bija jāpaveic pieci uzdevumi. Vispirms, tika izlasīts dzejolis un tad veicamais uzdevums. Piemēram, dzejoli par vārdiem, burtiņiem un zilbītēm, bērniem pašiem bija jāizdomā pasaka. Sākums bija no pasakas "Zvēru karš" un tālāk pasaka bija jāpabeidz pašiem. Iznākums bija interesants! Tad izdomātā pasaka tika salīdzināta ar oriģinālu. Runcis Francis, kurš ceļoja uz Parīzi, bērnus aizveda spēlē "Planētu ceļojums". Dzejolis par mīklu minēšanu rosināja bērnus salikt puzzle ar grāmatas vāku un uzminēt pasakas varoni pēc izlasītā fragmenta. Dzejolis par labo un kreiso kāju lika izspēlēt kurpju spēli. Pa vienai kurpei tiek saliktas rindā un ar aizsietām acīm jāatrod savējā. Nobeigumā, pēc dzejoļa par konfektēm izlasīšanas, bērni sagatavoja sev dāvanu - papīra lācīšus ar konfektēm ķepās.

Tā savādākā veidā tika iepazīta U. Ausekļa dzejas pasaule.

Vairāk attēlus skatīt pielikumā Nr. 6

Oktobris

Turpinot katra gada tradīciju, uz pirmo tikšanos bibliotēkā nāk Tilžas pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi. Pasākuma laikā bērni uzzina kā var izņemt grāmatas, apskata jaunāko literatūru un iepazīstas ar bibliotēkas lietošanas noteikumiem. Šajā tikšanās reizē bērni gūst mazu ieskatu brīnumainajā grāmatu pasaulē. Piemēram, "Milzīgajā milžu grāmatā" dzīvo īsts milzis, bet "Maģiskās enciklopēdijas" pelīte zina atbildes uz visiem grāmatā uzdotajiem jautājumiem.

Novembris

Novembra lielākie pasākumi katru gadu ir Ziemeļvalstu literatūras nedēļa un Latvijas valsti popularizējošas aktivitātes. Šogad no 12.11. – 16.11. notika vairāki pasākumi.

Pasākums sākās ar kopīgu Eliasa & Agneses Volundu grāmatas “Rokasgrāmata supervaroņiem” lasīšanu. Grāmata ir par 9 gadus vecu meiteni Līsu. Līsa ir ļoti nelaimīga, jo viņas jaunajā skolā zēni viņu izsmej. Kādu dienu, kad viņu atkal vajā zēni, Līsa paslēpjas bibliotēkā. Tur viņa atrod grāmatu “Rokasgrāmata supervaroņiem”. Bibliotekāre pačukst Līsai, ka iespējams šī grāmata ir domāta tieši viņai - un tā arī sākas Līsas pārtapšanas ceļš par supervaroni - Sarkano masku.

Pēc grāmatas fragmenta izlasīšanas, kopā ar bērniem tika pārrunātas dažādas situācijas. Kopīgi nonācām pie vairākiem secinājumiem. Piemēram, vieglāk ir nostāties lielāka bara pusē nevis aizstāvēt to vienu, kuru visi apsmej; būt izpalīdzīgam un laipnam ir labāk nekā atriebties saviem pāri darītājiem, jo tas ne pie kā laba nenoved. Uzzinājām, ko nozīmē vārds mobings un pārrunājām, ko darīt, ja redzam, ka kādam dara pāri. Lai stiprinātu klasi kā komandu un mācītos spēju sadarboties vienam ar otru, nākošais uzdevums bija kopīga sava supervaroņa stāsta sacerēšana. Stāsts sastāv no 6 daļām, katrs skolēns vai komanda atbild par savējo jautājumu, taču turpina savu aprakstu ņemot vērā iepriekšējā teikto. Bērniem ir prieks par paveikto un jāsaka, ka izdomātā pasaka bija loģiska un lasāma. Lai iejustos supervarones Līsas tēlā, kopīgi veidojām savas maskas no papīra izgriežot brilles.

Tagad Tilžā viss būs kārtībā, jo par tās drošību parūpēsies jaunā supervaroņu komanda! Vairāk attēlus skatīt pielikumā Nr. 7

Decembris

4. decembrī biju uz tikšanos ar Bērnu žūrijas mazākajiem lasītājiem - ekspertiem pirmsskolas izglītības iestādē. Ar bērniem vēlreiz pārrunājām izlasītās grāmatas un gājām rotaļās. Bērni bija priecīgi par saņemtajām balviņām - lineāliem un apsolīja piedalīties, un vērtēt grāmatas arī nākošajā gadā.

Esmu iesaistījies projektā “Mūsu mazā bibliotēka” ko organizē izdevniecība “Liels un maza”. Projekta ietvaros esmu iesaistījusi Tilžas pirmsskolas izglītības iestādi, vidusskolas un internātskolas mazāko klašu skolēnus. Grāmatas bērni izlasa patstāvīgi un kad visa klase ir izlasījusi, tad ar skolotāju tiek precizēts pasākuma datums. Pasākuma laikā izpildām uzdevumus no darba burtnīcām un cenšamies piedalīties piedāvātajos konkursos. Kā vienu no aktivitātēm, kas bērniem ļoti patika bija par grāmatu “Uzvāri man pasaciņu”. Kopīgi tika uzvārīta sava (Tilžas vidusskolas 3. klases) pasaka un izdomāta recepte.

Projektā ir iesaistīta arī Tilžas pirmsskolas izglītības iestāde. Izmantoju iespēju aizvest skolēnus arī uz citu bibliotēku organizētiem pasākumiem. Piemēram, septembrī apmeklējām centrālo bibliotēku, lai tiktos ar Uldi Ausekli.

19. oktobrī, Grāmatu svētku ietvaros, kopā ar četriem čaklākajiem lasītājiem bijām uz tikšanos ar bērnu grāmatas autori Eviju Gulbi. Tikšanās laikā bērni uzzināja kā tapa pelēnu Riko un Roko piedzīvojumu stāsti, tika pie pašu veidotām ūsām un mākslinieces Lindas Lošinas vadībā mēģināja zīmēt pelēnus.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu/ jauniešu apkalpošanā

2018. gadā Tilžas bibliotēkai sadarbība bērnu un jauniešu apkalpošanā visvairāk ir bijusi ar:

< Tilžas PII un vadītāju Vita Belindževa. Atsaucīgi mūs uzņem savā iestādē. Kopā ar audzinātājām I. Kūkoju un I. Brenču tiek organizēti “Bērnu žūrijas” un “Mūsu mazā bibliotēka” pasākumi.

< Tilžas internātpamatskola un bibliotekāre Rita Ločmele. Aktīvi tiek apmeklēti pasākumi, kopīgi braucam ekskursijā,

< Tilžas vidusskola un direktore Gunta Rižā - atbalsts un telpas nodrošinājums. Īpaši gribu atzīmēt skolotāju Inesi Pujati par kopīgi organizētiem pasākumiem un ieinteresētību, lai bērni lasītu grāmatas.

< Sadarbojos ar ikvienu vecāku, kuru bērni nāk uz bibliotēku. Kopīgi mēģinām risināt gan dažādas uzvedības problēmas, gan konsultējoties saistībā ar dažādiem pasākumiem.

8. Novadpētniecības darbs

Novadpētniecības darbs ir svarīga bibliotēkas darba sastāvdaļa. Bibliotēkā ir iekārtots atsevišķs plaukts novadpētniecības materiāliem. Novadpētniecības mapes tiek papildinātas pārsvarā ar materiāliem no preses izdevumiem par Tilžas pagastu, iestādēm, cilvēkiem. Ir iekārtotas šādas mapes:

- Tilžas pagasta baznīcas;
- Sports un kultūras dzīve pagastā;
- Dzīve skolās;
- Pagasta cilvēki preses slejās;
- Tilžas pagasta bibliotēka;
- Tilžas sieviešu koris "Varavīksne";
- sieviešu ansambli "Rasa";
- albums ar mūžībā aizgājušā priesteru A. Budžes fotogrāfijām no sēru un pieminēkļa iesvētīšanas dienas.

2018. gadā jaunas mapes netika izveidotas, taču papildinātas jau esošās. Ir iekārtotas mapes un var izlasīt informāciju par atsevišķiem cilvēkiem- Venerandu Andžāni, Arnoldu Jēkabsonu, Vili un Hertu Grāvišiem u.c.

Novadpētniecības plauktā stāv materiāli ne tikai par Tilžas pagastu, bet arī par Balvu novadu un Latgali. Šeit stāv arī grāmatas latgaliski (Tāvu zemes kalendars, ievērojamu personu dzīves apraksti).

Lai labāk iepazītu savu pagastu ir izveidotas divas viktorīnas. Viktorīnas "Iepazīsim Tilžas pagastu!" ietvaros jāatbild uz 13 jautājumiem, piecos no tiem jāatpazīst dažādas vietas, ēkas, tūrisma objekti Tilžā. Otra viktorīna "'Zini, mini, sameklē!'" tika izveidota ar 14 jautājumiem uz kuriem atbildes jāmeklē bibliotēkas telpās. Kaut kas līdzīgs kā orientēšanās bibliotēkā. Viktorīnas ir pievienotas novadpētniecības materiāliem un to ikviens var izpildīt, un pārbaudīt savas zināšanas. Šo piedāvājumu izmanto skolotāja A. Rakstiņa, lai savādākā veidā bērniem parādītu sava pagasta vēsturi.

Lai popularizētu Tilžas bibliotēku un pasākumus, 2018. gadā turpinājās iesāktais darbs ar Balvu CB darbinieci I. Bodrovu. Tika nosūtīti 11 ieraksti un 39 fotogrāfijas, kuras pēc tam tika pievienotas Balvu CB kultūrvēstures datu bāzei. Kopā par Tilžas bibliotēku datu bāzē tagad var atrast 54 ierakstus un 249 fotogrāfijas. Informācija apskatāma internetvietnes adresē <http://balvi.biblioteka.lv/Alise/lv/>.

Lai popularizētu novadpētniecības materiālus tiek izlikta izstādes. 2018. gadā novadpētniecībai veltītas sekojošas izstādes:

Februāris - marts	<i>Nu latgališu literaturys skreinis ...</i> Izstādē izlikta daiļliteratūra latgaliski.
Aprīlis - maijs	<i>"Mainās laiki, mainās bibliotēka"</i> Izlikta bibliotēkas vēsture, foto mapes, darba scenāriji
Jūlijs	<i>"Tilžas pagasts vēstures lappusēs"</i> izstāde ar fotogrāfijām no iepriekšējo pagasta svētku aktivitātēm.
Augusts- septembris	<i>"Ko par Tilžu rakstija kādreiz..."</i> Ir apkopoti materiāli novadpētniecībai no periodika.lv par Tilžas pagastu.
Decembris	Latgaliešu rakstniekam <i>Albertam Sprūdžam- 110</i> (1908-1944)

Novembra mēnesī uz bibliotēku tika atsūtīts patīkams pārsteigums. Tas bija dāvinājums bibliotēkai - grāmatas, kuras uzrakstījusi bijusī tilžēniete Ivāra Dzidrīte Grenceviča dzim Ziemeļe. Grāmatas rakstītas ar pseidonīmu Lība Grieze, tās ir triloģija “No ievziediem līdz Mārtiņiem”. Klāt pievienotajā vēstulē bija aprakstīts par ģimenes vēsturi. Izrādas, sūtītāja ir mazmeita savulaik Tilžā dzīvojošam slavenam fotogrāfam Jānim Ziemeļim. Mazmeita ir aprakstījusi sava vectēva dzīves gaitas un gada skaitļus, kas ir vērtīgs materiāls tieši novadpētniecībai.

Pašlaik darbs novadpētniecībā ir materiālu savākšana un mapes izveidošana par Tilžā dzīvojošo fotogrāfu Jāni Augustu Ziemeļi.

9. Projekti

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts, īss kopsavilkums	Atbalstīts neatbalstīts
“Mūsu mazā bibliotēka”	“Liels un mazs”	Bezmaksas darba burtnīcas	Paredzēts 4 – 8 g.v. bērniem. Jāizlasa 6 grāmatas un jāizpilda uzdevumi darba burtnīcās.	Piedalamies
Bērnu žūrija 2018	KKF		Nepieciešamā literatūra, lai piedalītos projektā “Bērnu žūrija”	Atbalstīts, saņemtas 5 grāmatas

2018. gadā Tilžas bibliotēkā jau sešpadsmito gadu tiek īstenota KKF mērķprogrammas “Lasīšanas veicināšana” apakšprogramma “Bērnu žūrija”. Kā atbalsts no LNB tika saņemtas 5 grāmatas par kopējo summu 43,91 EUR. Pārējās kolekcijas grāmatas tika iegādātas par saviem līdzekļiem.

Izdevniecības “Liels un mazs” projektā “Mūsu mazā bibliotēka” piedalāmies pirmo reizi. Tā kā projekts turpinās līdz 2019. gada maijam, tad par kopējo aktivitāšu skaitu vēl grūti pateikt.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Lai informētu apmeklētājus un sabiedrību par bibliotēkā notiekošajām aktualitātēm, pasākumiem regulāri gada laikā sūtu preseī notikumu aprakstus. Sadarbojos ar Ziemeļlatgales laikrakstu „Vaduguns”, konkrēti ar žurnālisti Zinaidu Loginu un pašvaldības avīzi “Balvu novada ziņas”. 2018. gadā laikrakstos par bibliotēkā notiekošajām aktivitātēm lasāmas publikācijas:

Pugača I. Grāmatas svarcelšana, lasīšana un labie vārdi.-Vaduguns, Nr.13, 2018.g. 16. februāris, 11 lpp.

Pugača I. Vai paroli drīkst uzticēt draudzenei?- Vaduguns, 2018.g. 29. marts, 11 lpp.

Pugača I. “Diģitālās nedēļa 2018” pasākumi Tilžā.- Balvu novada ziņas, 2018.g. 12. aprīlis

Pugača I. Pelnrušķītes sapnis, troļļi un spoks.-Vaduguns, Nr.95, 2018.g. 11. maijs., 11 lpp.

Pugača I. Iepazīst Ulda Ausekļa dzeju.-Vaduguns, Nr.37, 2018.g. 22. maijs., 7 lpp.

Pugača I. Tilžā atzīmē Ziemeļvalstu literatūras nedēļu.-Vaduguns, Nr.88, 2018.g. 27. novembris., 7 lpp.

Jāsaka gan, ka sūtīts tiek daudz vairāk, bet ne viss tiek publicēts laikrakstos.

Lai reklamētu pasākumus pēc iespējas lielākam iedzīvotāju skaitam, izliekam gan afišas uz ziņojumu dēļiem, gan ievietojam informāciju internetā (mājas lapā un sociālajos tīklos). Afišas vai dažādus ziņojumus sūtu arī pa e-pastu vidusskolai, internātpamatskolai, PII. Izmantoju portālu Draugiem.lv. lai ievietotu afišas un pasākumu galerijas. Ir pasākumi uz kuriem apmeklētāji tiek uzrunāti arī personīgi klātienē vai pa telefonu. Esmu pārliecinājusies, ka cilvēkus vairāk var ieinteresēt par notiekošo, ja tiek uzrunāti personīgi un ielūgti.

Uzraksts uz bibliotēkas ārdurvīm informē par bezmaksas interneta pieejamību bibliotēkā. Šo pakalpojumu var izmantot arī ar savu datoru ārpus bibliotēkas telpām.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Pievēršu uzmanību tam, lai jaunāko informāciju varētu izlasīt pēc iespējas lielāks iedzīvotāju skaits. Jaunāko aktuālo informāciju par Tilžas pagasta bibliotēku var izlasīt vairākās mājas lapās:

<http://www.biblioteka.lv/tilza/pages/pasakumi-norises.php>

<http://www.biblioteka.lv/libraries.tilzas-pagasta-biblioteka>

<http://www.balvi.lv/lv/aktualitates-kultura/16256-biblioteka-pirati-un-dargumu-lade>

Tilžas bibliotēkas vārdu var izlasīt arī sociālajos tīklos:

<https://www.draugiem.lv/tilzasbiblioteka/>

<https://twitter.com/tilzasbibl>

<https://www.facebook.com/Til%C5%BEas-pagasta-biblio>

<https://www.instagram.com/tilzasbiblioteka/>

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Par bibliotēkā notiekošo tiek publicēta informācija mājas lapās, kā arī sociālajos tīklos draugiem.lv., facebook.com., instagram, twitter.

Bibliotēkas mājas lapas 2018. gadā apmeklētas 2108 reizes.

Pasākumu attēlus lieku arī sociālajos tīklos. Piemēram, portālam draugiem.lv. tika ievietotas 15 galerijas no pasākumiem un 6 ieraksti. Galerijas un ieraksti kopā tika skatīti 5344 reizes. No galeriju skatījumiem 1. vietā ir galerija "Sporto Tilžas internātpamatskolas komanda!" ar 820 skatījumiem, 2. vietā ir "Bērnu žūrijas eksperti Ludzā!" ar 623 skatījumiem un 3. vietā "Bibliotēkā sporto Tilžas vidusskolas 3. klase!" ar 516 skatījumiem. Portālā bibliotēkai ir pieteikušies 170 sekotāji.

2018. gadā tika aktīvi lietots Instagram sociālais tīkls. Tajā par jaunumiem tika ziņots 19 reizes liekot fotogrāfijas. Gada laikā pievienojušies 69 sekotāji.

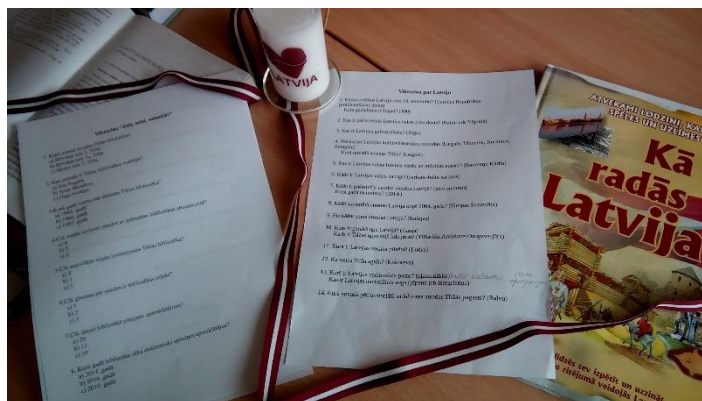
Tilžas pagasta bibliotēkai sociālajos tīklos ir pievienojušies ap 250 sekotāji.

Bibliotēkā notiek dažādi pasākumi. Kā viena no tradīcijām vairāku gadu garumā ir bibliotēkā kopīgi veidot adventa vainagus. Dažādus dabas materiālus varēja paņemt uz vietas bibliotēkā, pašiem vajadzēja nākt ar savu vainaga pamatni. Nezinu, cik ilgi vēl turpināsies šī tradīcija, jo ar katru gadu nācēju paliek arvien mazāk. Pēc tam izveidotie vainagi paliek izstādē līdz sākas Advente. Apskatīties adventes vainagu izstādi gan nāk vairāk apmeklētāju.

Apmeklētāji tiek aicināti piedalīties arī dažādos konkursos. 2018. gadā bibliotēka piedalījās Lursoft organizētajā konkursā - spēlē "Latvijai – 100.Domā. Izzini. Stāsti!" Aicināju apmeklētājus piedalīties letonika.lv rīkotajā kulinārijas konkursā "Literatūras garša".

Ikvienam apmeklētājam ir iespēja piedalīties arī bibliotēkas rīkotajās erudīcijas spēlēs. Piemēram, martā iespēja meklēt atbildes uz jautājumiem par latviešu svētkiem, tradīcijas u.c. Novembrī ikviens varēja piedalīties un pārbaudīt zināšanas viktorīnā par Latviju.

28. jūlijā dalību Tilžas pagasta svētku ietvaros ņēma arī bibliotēka, piedāvājot svētku apmeklētājiem dažādas aktivitātes. Pagasta iedzīvotāji un ikviens ciemiņš varēja piedalīties:

1. grāmatu svarcelšanas sacensībās,
2. viktorīna - orientēšanās,
3. radošajā darbnīcā "Kas lācītim vēderā?"

Viktorīna "Zini, mini, sameklē!" tika izveidota ar 14 jautājumiem uz kuriem atbildes jāmeklē bibliotēkas telpās.

Radošajā darbnīcā varēja izveidot sev dāvaniņu - papīra lāci, zaķi (pēc vēlēšanās) ar konfekti. Šo pieturas punktu visvairāk apmeklēja skolas vecuma bērni.

Vairāk attēlu pielikumā Nr. 8

Viens no pasākumiem, kas bija domāts lauksaimniekiem bibliotēkā notika 25. aprīlī. No 9.00 – 16.00 bibliotēkā LAD speciāliste no Gulbenes palīdzēja atnākušajiem apmeklētājiem aizpildīt iesniegumus platību maksājumiem par 2018. gadu. Tika konsultēts par dažādiem jautājumiem – aizpildīt platību maksājumu iesniegumu, par dažādiem precizējumiem, jautājumiem un citiem jaunumiem. Pasākums bija izdevies. Kopumā tika atnākuši 40 cilvēki.

Vērtējot kopumā 2018. gadu, tad ir izlikts 37 izstādes un notikuši 17 pasākumi. Salīdzinot ar 2017. gadu, tad šogad ir izlikts par 6 izstādēm mazāk, taču attiecīgi 6 pasākumi noorganizēti vairāk. Izlikto izstāžu sarakstu skatīt Pielikumā Nr.8.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Vērtējot bibliotēkas darbu ar sadarbības partneriem, joprojām cenšos saglabāt iesāktos virzienus. Visu iesaistīto iestāžu un darbinieku sadarbību varu vērtēt kā pozitīvu jau ilgstošā laika posmā. Veiksmīgākā sadarbība ir ar:

✓ **Tilžas pirmsskolas izglītības iestādi** un tās vadītāju V. Belindževu. Vadītāja atsaucīgi pieņem visus bibliotēkā uzaicinājumus uz pasākumiem. Atsaucīgas audzinātājas I. Kūkoja un I. Brenča, kopīgi strādāts pie Bērnu/jaun. žūrijas, "Mūsu mazā bibliotēka" projekta aktivitātēm.

✓ Turpinās iesāktā sadarbība ar **Tilžas internātpamatskolu**. Internātpamatskolas skolēni ar bibliotekāri R. Ločmeli ir aktīvi pasākumu apmeklētāji. Ar bibliotekāri R. Ločmeli tiek kopīgi organizēts Ziemeļvalstu nedēļas pasākums. Kopā braucam Bērnu žūrijas ekspertu ekskursijās. Patīk, ka skolas bibliotekāre patur redzeslokā visus bērnus, lai tiktu laikā nodotas grāmatas.

✓ Veiksmīga sadarbība ir arī ar **Tilžas vidusskolas** pedagogiem, konkrēti, skolotājas I. Pujate, I. Ozoliņa, D. Jēkabsone. It īpaši, liels paldies skolotājai I. Pujatei par degsmi un ieinteresētību pievērst bērnus grāmatu lasīšanai. Kopīgi pasākumi, aktīvi apmeklē bibliotēku kopā ar skolēniem.

✓ Sadarbība ir izveidojusies ar **Tilžas pagasta pārvaldes darbiniekiem** un vadītāju. Pagasta budžetā ir paredzēti līdzekļi bibliotēkai pakalpojumu apmaksai un precēm. Summa ir neliela, bet iespēju robežās gada gaitā pārvaldniece cenšas palīdzēt atrast līdzekļus arī citām aktivitātēm. Piemēram, katru gadu tiek nodrošināta bezmaksas ekskursija bērnu /jauniešu/vecāku žūrijas ekspertiem, šogad uz Ludzas pusi.

✓ Pozitīva sadarbība ar **Balvu Centrālo bibliotēku un novada pagastu bibliotēkām**. Semināri un konsultācijas, kā arī SBA pakalpojums.

✓ Sadarbojamies ar **Latvijas Nacionālo bibliotēku** - par konkursiem, bērnu/jauniešu žūriju u.c. jautājumos.

✓ Par katru pasākumu tiek sūtīti raksti uz laikrakstiem „**Vaduguns**”, konkrēti, žurnālistei **Z. Loginai** un „**Balvu Novada Ziņas**”. Ja kāds raksts netiek ielikts avīzē „Balvu Novada Ziņas”, tad to var izlasīt mājas lapā <http://balvi.lv/>.

✓ Patīkama un atsaucīga sadarbība ar grāmatu vairumbāzēm **Virja AK**, **SIA Latvijas Grāmata** kā arī **Zvaigzne ABC veikals Balvos**.

✓ Sadarbojos ar **kultūras darba organizatori D. Lukjanovu**. Piedalos pasākumos, piemēram, vakarēšanā, kur bija iespēja izmantojot fondā pieejamo literatūru gatavojot informāciju par puzuriem, novadīt vienu no pasākuma daļām ar rotaļām un mīklu minēšanu . Dalība ņemta arī pagasta svētku ietvaros.

✓ Sadarbojos ar **kultūrvēstures izpēti un tūrisma centra vadītāju R. Silaunieci**. Apmaiņa ar materiāliem, fotogrāfijām.

16.01.2019.

Tilžas pagasta filiālbibliotēkas vadītāja Ilze Pugača

LATVIJAS REPUBLIKA
BALVU NOVADA PAŠVALDĪBA
BALVU CENTRĀLĀ BIBLIOTĒKA

12.13
Tilžas pagasta bibliotēka

KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS KONCEPCIJA

2018.g.

Glabāšanas termiņš: **līdz nomainai**

APSTIPRINU
Balvu Centrālās bibliotēkas
direktore R. Cibule
05.04.2018, Balvos

Bibliotēkas krājuma veidošanas mērķis un uzdevumi

Tilžas pagasta bibliotēka ir vietējās nozīmes bibliotēka. Bibliotēka uzkrāj un sistematizē universāla vai specifiska rakstura iespieddardbus un cita veida dokumentus, kas apmierina bibliotēkas lietotāju pieprasījumu pēc iespieddardbiem un cita veida dokumentiem. Bibliotēka nodrošina bibliotēku pakalpojumus tās lietotājiem to dzīvesvietas, darba, mācību un atpūtas vietas tiešā tuvumā.

Bibliotēka savā darbībā un krājuma veidošanā ievēro "Bibliotēku likumu", MK noteikumus Nr. 317 "Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi", MK noteikumus Nr. 355 "Vietējās nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi", citus MK noteikumus par publiskajām bibliotēkām, kā arī Balvu centrālās bibliotēkās izstrādāto Nolikumu un Bibliotēkas lietošanas noteikumus.

Bibliotēkas krājuma veidošanā tiek izmantota Conspectus metode, kur krājumu izvērtē pēc nozaru principa un komplektē pa attiecīgajiem līmeņiem.

Bibliotēkas krājumu veido un pārzina bibliotēkas vadītāja.

Bibliotēkas krājums sastāv no grāmatām, seriālizdevumiem, audiovizuālajiem, nošu, kartogrāfiskajiem materiāliem, elektroniskajiem izdevumiem, periodiskajiem izdevumiem un pārējiem dokumentiem. Bibliotēkā bezmaksas pieejamas divas datu bāzes: Letonika un Lursoft Laikrakstu bibliotēka.

Bibliotēkas krājuma veidošanas mērķis ir nodrošināt bibliotēkas apmeklētājus ar vispusīgu informāciju dažādām vecuma grupām.

Bibliotēkas krājuma veidošanas uzdevumi:

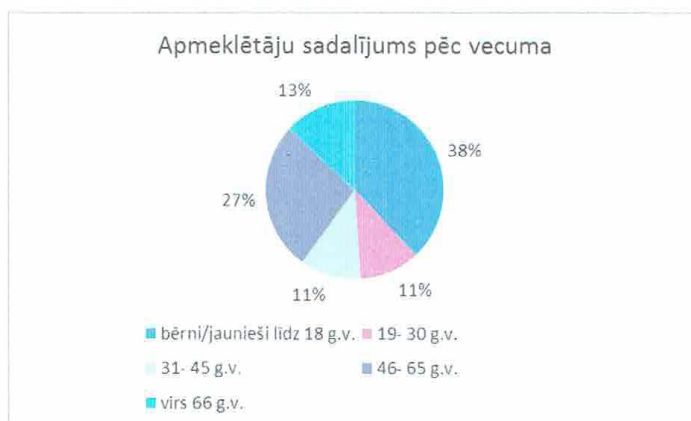
- nodrošināt visiem bibliotēkas apmeklētājiem neierobežotu pieprasītās literatūras saņemšanu gan izsniegšanai uz mājām, gan lasītavā;
- veidot krājumu atbilstoši dažādām vecuma grupām, pievēršot īpašu uzmanību bērnu un jauniešu interesēm.

Bibliotēkas krājumu veido:

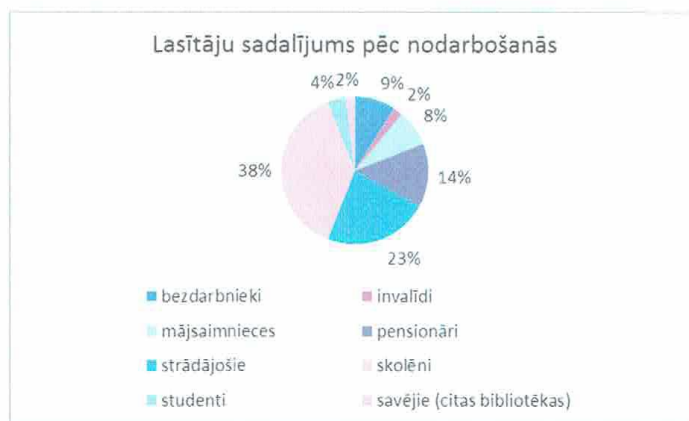
- pirkumi,
- dāvinājumi,
- bezatlīdzībā nodoti,
- projektu realizācijas rezultātā papildināts krājums.

Mērķauditorija

Veidojot bibliotēkas krājumu tiek ņemti vērā potenciālie bibliotēkas apmeklētāji. Bibliotēkas apmeklētāji ir Tilžas pagasta teritorijā dzīvojošie iedzīvotāji, kā arī kaimiņu pagastos dzīvojošie. Bibliotēkas apmeklētāji ir dažāda vecuma cilvēki. Pagasta teritorijā dzīvo strādājošie, pensionāri, bezdarbnieki, mājsaimnieces, cilvēki ar īpašām vajadzībām, bibliotēku apmeklē arī studenti. Bibliotēkas apmeklētāji ir Tilžas vidusskolas un Tilžas internātpamatskolas skolēni, kā arī pirmsskolas izglītības iestādes audzēkņi. Bibliotēkas apmeklētāji uz 31.12.2017. ir 333, no tiem 127 bērni un jaunieši līdz 18. gadiem. Lasītāju sadalījums pēc vecuma uz 31.12.2017. redzams diagrammā.

Lasītāju sadalījums pēc nodarbošanās uz 31.12.2017.

Bibliotēkas krājuma veidošanas kritēriji

Bibliotēkas krājumus tiek komplektēts:

- daiļliteratūra,
- nozaru literatūra,
- uzzīņu literatūra,
- periodiskie izdevumi.

Daiļliteratūras komplektēšanas galvenie kritēriji ir:

- oriģinālliteratūra
- ārzemju autoru darbi,
- saturs
- lasītāju pieprasījums,
- cena.

Daiļliteratūru komplektē atsevišķi bērniem/jauniešiem un pieaugušajiem lasītājiem. Jaunieguvumus bērniem/jauniešiem plāno vismaz 30% no kopējā pirktā daiļliteratūras grāmatu skaita.

Nozaru literatūras komplektēšanas galvenie kritēriji:

- dažādu nozaru daudzveidība,
- lasītāju pieprasījums
- cena.

Uzzīņu literatūras komplektēšanas galvenie kritēriji:

- atbilstība aktuālai mūsdienīgai informācijai,
- dažādība,
- cena.

Periodisko izdevumu komplektēšanas galvenie kritēriji:

- dažādība,
- lasītāju pieprasījums,
- cena.

Bērnu literatūras komplektēšanas galvenie kritēriji:

- oriģinālliteratūra,
- izdevuma izskats- krāsaini un mūsdienīgi noformēts,
- saturs veicina bērnu/jauniešu izaugsmi un izziņas procesu,
- saistība ar krājumu,
- cena.

Elektronisko resursu komplektēšanas galvenie kritēriji:

- pieprasījums,
- saturs,
- pieejamība citā kultūras iestādē,
- cena.

Audiovizuālo materiālu komplektēšanas galvenie kritēriji:

- pieprasījums,
- dokumenta attēlojuma kvalitāte,
- cena.

Bibliotēkas krājums paredzēts lasītājiem izsniegšanai uz mājām. Lasītavas krājums, kas sastāv no preses un laikrakstiem, paredzēts gan lasīšanai uz vietas, gan izsniegšanai uz mājām.

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts pamatā latviešu valodā, jo nav pieprasījuma pēc grāmatām krievu un citās svešvalodās.

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts vienā eksemplārā, izņēmuma gadījumos vairākos eksemplāros (ja liels pieprasījums pēc grāmatas).

Bibliotēka nekomplektē mācību literatūru, sliktas materiālu kvalitātes izdevumus, dokumentus ar pretvalstisku, rasu naidu kurinošu un pornogrāfisku saturu.

Daiļliteratūra tiek pirktā grāmatu izdevniecību veikalos un no piegādātājiem - Zvaigzne ABC, L grāmata, Virja.

Preses izdevumi tiek abonēti Latvijas pastā elektroniskajā abonēšanas sistēmā.

Dāvinājumu politika

Bibliotēka pieņem dāvinājumus latviešu un ārzemju autoru darbus latviešu valodā. Dāvinājumos pieņem daiļliteratūru un grāmatas bērniem/jauniešiem ne vecākas par 10 gadiem, teicami saglabātas, ar vērtīgu saturu, lasītāju pieprasītas un var aizvietot esošās fiziski nolietotās grāmatas. Grāmata ar vēsturisku, novadpētniecisku saturu tiek vērtēta individuāli un var būt vecāka par 10 gadiem.

Norakstīšanas politika

Katru gadu tiek izvērtēts bibliotēkas krājuma stāvoklis un atlasīti materiāli norakstīšanai. Izdevumi norakstīšanai tiek atlasīti pēc kritērijiem:

- novecojuši pēc satura,
- liekie dubleti,
- fiziski nolietoti izdevumi, kurus vairs nevar salabot,
- bojāti stihisku nelaimju rezultātā,
- lietotāju nozaudēti.

Izdevumus norakstīšanai atlasa bibliotēkas vadītāja. Tiek sastādīts norakstīšanas akts, kuru pārbauda krājuma norakstīšanas komisija un paraksta aktu. Aktu apstiprina Balvu CB direktore. Pēc tam norakstītie izdevumi tiek izslēgti no individuālās uzskaites grāmatām.

Žurnāli tiek glabāti 4 gadus, avīžu komplekti - 3 gadus, izņemot Tilžas pagasta informatīvi izdevumu "Tilžas ziņas", ko glabā pastāvīgi novadpētniecībai.

Bibliotēkas krājuma raksturojums pēc Conspectus metodes

Pēc Conspectus metodes pastāv 5 fonda dziļuma līmeņi:

- 1- minimāls informācijas līmenis,
- 2- pamatinformācijas līmenis,
- 3- studiju līmenis,
- 4- pētniecības līmenis,
- 5- visaptverošs līmenis.

Tilžas pagasta bibliotēkas krājums ir novērtēts ar pirmajiem trīs līmeņiem, kas nozīmē:

1 – minimāls informācijas līmenis (ierobežots monogrāfiju krājums, nodrošina nelielu, vispārēju informāciju par nozari),

2 – pamatinformācijas līmenis (ar šo informācijas līmeni raksturo fondus, kas kalpo, lai iepazītu un definētu noteiktu nozari un uzrādītu informācijas daudzveidību, kas pieejama citur. Tiek nodrošinātas lietotāju informācijas vajadzības atbilstoši koledžu līmenim),

3 –studiju līmenis (informāciju par nozari sniedz sistemātiskā veidā. Koledžu un bakalaura studiju līmenis. Plašs monogrāfiju klāsts, autorizētas datubāzes).

Krājuma iedalījums pa līmeņiem, valodām, informācijas nesējiem

Apzīmējumi:

Valodas:

- L- latviešu valoda
- S- svešvaloda

Informācijas nesēji:

- G- grāmatas
- AG- audiogrāmatas
- Z- žurnāli
- DB- datu bāzes
- DVD- diski
- IR- interneta resursi

Nodaļa	Dziļuma līmenis	Valoda	Informācijas nesējs	Piezīmes
01 Bibliogrāfija	1	L	G, IR	
03 Vispārīgie uzzīņu izdevumi	2	L	G, IR	
1 Filozofija. Psiholoģija. Loģika. Ētika.	2	L	G, IR	
2 Reliģija	1	L	G, IR	
3 Sociālās zinātnes	1	L	G, IR	
5 Matemātika. Dabas zinātnes.	1	L	G	
57 Bioloģijas zinātnes	1	L	G, Z	
61 Medicīna	2	L	G, Z	

62 Inženierzinības	1	L	G	
63 Lauksaimniecība. Mežsaimniecība.	1	L	G	
64 Mājturība. Mājsaimniecība. Komunālā saimniecība.	1	L	G, Z	
69 Celtniecība. Būvmateriāli. Būvdarbi.	1	L	G	
7 Māksla	1	L	G	
81 Valodniecība	2	L	G	
82 Literatūrzinātne	2	L	G, DB, Z	
91 Ģeogrāfija	2	L	G, DB, IR	
947.43 Latvijas vēsture	2	L	G, DB	
Latviešu daiļliteratūra	3	L	G, AG, DB	
Ārzemju daiļliteratūra	3	L, S	G, AG	
Literatūra pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem	3	L	G, DVD, Z	galda spēles
Literatūra vidējā vecuma bērniem	3	L	G, DVD, Z	galda spēles
Literatūra jauniešiem	3	L	G, DVD, Z	galda spēles

Krājuma attīstības politikas ieviešana un novērtējums

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika ir sabalansēta un mērķēta uz to, lai bibliotēkas fonds saglabātu savu daudzveidīgumu un kvalitāti. Bibliotēkas apmeklētāji var saņemt jaunāko literatūru, izmantot bezmaksas datubāzes un citus dokumentus. Bibliotēkas krājumā esošie seriālizdevumi nodrošina dažādu informatīvo un interešu pieprasījumu. Bibliotēkas krājums ir izveidots pārskatāms un tā fiziskā kvalitāte ir laba.

Tilžas pagasta bibliotēkas vadītāja

Ilze Pugača
05.04.2018.

Janvāris	• “Dieva pasaule, Cik skaista tu esi! Raibā dzīve, Cik tu man mīļa!” /R.Blaumanis/ Rūdolfam Blaumanim- 155 (1863- 1908) • “Rakstīšana ir mans dzīvesveids, mana lielākā bauda...” /A.Liepa/ Anitai Liepai- 90 (1928)
Februāris	• Vienam no zinātniskās fantastikas literatūras aizsācējiem Žilam Vernam- 190 (1828- 1905) • “Es neticu, ka var bez cilvēkiem, Es vienmēr esmu degusi pēc tiem. No viņiem visas mana mūža bēdas, No viņiem nedzēšamas gaismas pēdas.” /Ā. Elksne/ Ārijai Elksnei- 90 5.02.- 9.02. Bibliotēkas sporta spēļu olimpiāde. 7.02. 9.00 Tilžas vidusskolas 2.klase 12.00 Tilžas vidusskolas 3.klase 15.00 Tilžas internātpamatskolas komanda
Marts	Bērniem: “Viss par princesēm” Grāmatas par princešu tēmu Lielas dienas rītiņā Agri gāju šūpoties, Lai redzēju koku galus Zelta sauli margojam. Lieldienu svētki, tradīcijas, tautasdziesmas, ēdieni... Novadpētniecība Nu latgalīšu literatūrys skreinis ... Izstādē izlikta daiļliteratūra latgaliski. 1.03.- 6.03. • Jauno grāmatu nedēļa (bērniem) • Jauno grāmatu nedēļa (pieaugušajiem) Citi pasākumi:

	• Erudīcijas konkurss par latviešu svētkiem, tradīcijas u.c. • 20.03. Diģitālās nedēļas 2018 pasākumi Tilžas vidusskolā • 6.03. seminārs bibliotekāriem Balvos • 8.03. "Skaļās lasīšanas konkurss" - piedalīties konkursā
Aprīlis	Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai, Un svētīts tas, kas drošs par viņu krīt, Lai mūžu mūžos zelt un plaukt Dievs ļauj tai Un saule liek pār mūsu druvām līt. Dzejniekam Leonīdam Breikšam — 110 (1908–1942) Novadpētniecība "Mainās laiki, mainās bibliotēka" Izlikta bibliotēkas vēsture, foto mapes, darba scenāriji Jauno grāmatu diena bērniem Bērniem "Vinnijs Pūks un citi lāči..." (Bērnu grāmatas par lāčiem) 23. – 29.04. bibliotēku nedēļa Bērnu, jauniešu žūrijas ekspertu ekskursijā
Maijs	Grāmatu izstādes • "Tas ir ļoti svarīgi – laiku pa laikam kļūt mazam, lai augtu liels" /I.Ziedonis/ Imantam Ziedonim- 85 (1933- 2013) • "... man patīk priecāties par citu prieku" /Ē.Hānbergs/ Ērikam Hānbergam- 85 (1933) • Ļauj man Tevi, māmuliņ, Tavā dienā godināt, Paldies teikt par katru rītu, Kad nāc dienai modināt. 13. maijs- Mātes diena Citi pasākumi • 3.05.2018. bibliotēkā stunda- pasākums "Iepazīstam Ulda Ausekļa dzeju!"
Jūnijs	Grāmatu izstādes "Singa ir laimīga, jo nemaz nevar aptvert, cik daudz mīļuma sējusi skatītāju sirdīs." /G.Treimanis/

	Vera Singajevskai- 95 (1923- 2014) Nāc nākdama, Jāņu diena, līgo, līgo. Tev ir daudz gaidītāju, līgo. Līgo svētki un Jāņu diena Jauno grāmatu diena bērniem Jauno grāmatu diena pieaugušajiem
Jūlijs	Grāmatu izstādes Rakstniekam Aivaram Kļavim- 65 (1953) Ieteicamā literatūra bērniem
Augusts	Grāmatu izstādes “Pie smilgas piesieta ir mana dvēsele tur, kaķpēdiņu norā sausajā.” /O.Lisovska/ Olgai Lisovskai- 90 (1928- 2015) - Ko liksim burciņā? Receptes ziemas krājumiem
Septembris	Tu izej no rīta uz saulainās ielas Un atveras diena Kā grāmata liela Ir stariņi sīkie Saulītes burti Tu lasi – un gaisma ir pasaules stāsts. Dzejniecei Inesei Zanderei – 60 (1958) Pastāvēs, kas pārvērtīsies... Rainim - 163 (1865 – 1929)
Oktobris	<u>Grāmatu izstādes</u> Bez mitēšanās laika dzirnas griežas, maļ, Ne mirklis dzīvē nenāk atpakaļ. /E.Zālīte/ Elīnai Zālītei- 120 (1898- 1955) Uldim Dumpim- 75 (1943) .. Pēc gadiem, pēc ātriem gadiem Nāk puisis stalts. Ko viņš sveiks? “Uz skolu atnākt man lika Viens paldies nepateikts.” /A.Ločmelis/ (grāmatas par klases, skolas dzīvi, skolotājiem) Jauno grāmatu diena pieaugušajiem

	Jauno grāmatu diena bērniem un jauniešiem <u>Citi pasākumi</u> ◆ Tilžas PII ekskursija “Ciemos bibliotēkā!” ◆ Projekts “Mūsu mazā bibliotēka”
Novembris	<u>Grāmatu izstādes</u> “Un puika teica: -Es citādāks būšu. Ja arī knislis, Tad tomēr ar dūšu.” /O.Vācietis/ <i>Ojāram Vācietim- 85 (1933- 1983)</i> “Maza, maza latvju zeme Putnam viegli pārlidot. Liktens lēmis Tevi mīlēt, Svešiniekiem neatdot.” /B.Vilks/ 11. novembris- Lāčplēša diena 18. novembris- Latvijas valsts dzimšanas diena
Decembris	<u>Izstādes</u> 26.11. - 7.12. <i>Adventa vainagu izstāde</i> “Viņš ir godavīrs, kas pirmām kārtām ir pamatīgs gan savā darbā, gan cilvēciskajās attiecībās.” /A.Skurbe “Andris Kolbergs”/ <i>Andrim Kolbergam- 80 (1938)</i> Latgaliešu rakstniekam <i>Albertam Sprūdžam- 110 (1908-1944)</i> “Putniņš pārlidoja, Vakars nolaidās. Visos ciema logos Sveces iedegās. Tie bij Ziemassvētki, Kas tur ieradās Un ar savu gaismu Namos apmetās.” /B.Martuževa/ <i>25. decembris- Ziemassvētki</i> <u>Citi pasākumi</u> 4.12. “Mūsu mazā bibliotēka” aktivitātes ar Tilžas vidusskolas 3. klasi 4.12. Pasākums bērnu/jauniešu žūrijas ekspertiem Tilžas pirmsskolas izglītības iestādē (balviņu pasniegšana, pārunas par grāmatām)

Pielikums Nr. 3

Bibliotēkas sporta spēļu olimpiāde. Nedēļas laikā piedalās 4. klases no vidusskolas un internātpamatskolas.

Pielikums Nr. 4
Bibliotēku nedēļas pasākumi.

Pielikums Nr. 5
Bērnu/jauniešu/vecāku žūrijas ekskursija uz Ludzu!

Pielikums Nr. 6
Maijs – “Iepazīsim Ulda Ausekļa dzeju!”

Pielikums Nr.7

Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas pasākumi kopā ar Tilžas vidusskolas un internātpamatskolas skolēniem.

Pielikums Nr. 8

Bibliotēka Tilžas pagasta svētkos 28. jūlijā.

